

ДІЛО

ВХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, П. пош.
Конто пошт. ш. 143.322.
Адреса для телеграм
„Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає
на 11—12 год. перед
полуднем.
Рукописи не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4-00 зал.
Чвертьрічно 12-00 „
Піврічно 24-00 „
Річно 48-00 „

ТА ГРАНИЦЕЮ: В Америкі і Латинській Америці, Канаді, Бразилії 20 фр. фр.
Франції 7-50 зал., Німеччині 7-50 зал.,
Швейцарії 3 ш. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7-50 зал., Австрії 7-50 зал.,
Залиха адреси 1 зал.

Телеф. Редакції: 29-41.
„Друкарів“ 29-28.

В СПРАВІ ОГЛОШЕННЯ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИЖИРНИКА
20 сот.

ДІЛОВА ПРАЦЯ.

З нагоди VII-го Краєвого Кооперативного З'їзду.

Зараз після Загальних Зборів „Центросоюзу“ 29 червня ц. р. відбула наша кооперативна чергова VII. Краєвий Кооперативний З'їзд. Цей з'їзд не має права приймати обов'язкових рішень, а уповноважені засовувати лише для Ради Реалізаційного Союзу Українських Кооперативів, яка згідно з цією думкою затверджує і тоді вони обов'язують всю нашу кооперативну працю.

Практика показала, що такі кооперативні з'їзди відіграють добре гадку цілої мережі нашої кооперативної роботи і є добрим дороговказом для тривалих органів нашої кооперативної роботи.

Першим таким з'їздом треба уважати Краєвий Кооперативний Актив, скликаний Краєвим Господарським Товариством „Сільський Господар“ при співучасті Реалізаційного Союзу Українських Кооперативів дня 9. червня 1920 р. Там поклали голоси з краю в справі напрямних нашої кооперативної роботи, які почав пропагувати передовсім „Сільський Господар“, даючи почин до організації Краєвого Комітету Організації Кооперативів та видаючи Господарсько-Кооперативний Часопис, що щойно вгодом перейшов під керму Р. С. У. К. Редагував його автор плану нашого кооперативного будівництва, теперішній голова Р. С. У. К. — Іж. Юліан Павликовський, який стоїть уже 11 літ при кермі цієї головної центральної нашої кооперативної роботи. Тому-то і щогорічний з'їзд, який був призначений для всіх форм наших кооперативів, був наслідком першого десятиліття нашої кооперативної роботи і тим самим був передумовою праці тих наших керівників нашої кооперативної роботи, які вступили в друге десятиліття цієї великої і з особистих оглядів мало вдячної народної роботи.

Тому ж на цьому з'їзді обговорили стан і потреби цілої нашої кооперативної роботи з усіма її фактичними центрами, маючи на увазі господарські та інші умови праці. Постановам надали зверхню форму, яка стане на час „надеждою“ для кожного організатора, що працює де-небудь у кооперативі.

Величезний матеріал, який служив підкладом до дискусій і обсягом доброї книги, опрацьовано організаційний відділ РС УК під кермою дир. Остапа Луцького, головного директора Р. С. У. К., який вложив дбайливу частину своєї праці в переведення цього з'їзду. Цей матеріал підготував приблизно 6 місяців часу і щойно потім передав його на наради з'їзду.

Цей свідчить про те, що сам з'їзд був солідно підготовлений, а тому його висліді матимуть велику вагу. Довга підготовка з'їзду не дає можливості скликати його в догіднішу пору, а сплановані речі були б слабкою сторінкою з'їзду. У догідний час м'ї з'їзду мати втроє більше учасників. Однак засовування програмових напрямків дальшої праці нашої кооперативної роботи не дозволяло відтягнути його на ще пізніший час.

Цей з'їзд, який змістом своїх нарад і формою переведення був конгресом наших кооперативів, уперше відбув наради в окремих комісіях. Провідниками комісій були головні директори цих фактичних центрів, а референтами наміщали через РС УК фахівці. Всі комісії мусили з'явитися в часі нарад з пропозиціями проектів резолюцій, а тому наради були чисто ділові.

Прийняті з'їздом думки переходили в усіх комісіях або одностайно, або більшістю голосів так, що їх треба вважати за рішучу опінію всієї нашої кооперативної роботи. Тільки дві менші справи з комісій для кооперативів для загального заступу і з'їзду були предметом нарад пленуму з'їзду тому, бо на комісії залишилося за тим, щоб поставити їх під обрання з'їзду більше як 25 проц. присутніх на комісії. Одностайністю гадок з'їзду щодо подальших постановок під наради справ, свідчить про те, що наш кооперативний загальний центр більше садкує за всіма справами буденними нашої кооперативної роботи та що він передумує все те, до чого бажають іти наші керівники. Свідчить це теж про відповідне сполучення нашої

роботи, що твориться у нашої кооперативної, чи то живим словом, чи кооперативною пресою, яка всеж-таки робить своє, хоч і далеко далеко до того, щоб без застережень сповняла свої завдання. Хоч свідомість цього існує, всеж-таки не все можна зразу і рішуче направити.

Важкою рисою з'їзду був теж дійсно діловий його хід, без зайвих демонстрацій, до яких ми звикли при таких нагодах. Це є теж доказ, що конструктивні елементи нашого села зміцніли у нашої кооперативної роботи і витиснули у великій мірі тих, що кооперативну вважали засобом для своєї іншої роботи.

Цим з'їздом зробила наша кооперативна організація огляд своїх сил і зросту за останніх 11 років праці та усталила свою програму праці на близькі роки. Цей з'їзд мусимо відзначити, як важку і основну подію в житті нашої кооперативної роботи, а її постанови можуть стати життєвими для всієї нашої кооперативної організації.

Іж. Е. Храпливий.

Більшовицька шпіднажа у Франції

Швайцарська преса повідомляє з Парижа, що там наважали арештувати у шпіднажній справі дев'ять осіб, з яких сім уже арештували. Між арештованими в полях Ісай Бір, особа, що напав себе Люже, співробітник „Л'Іманіте“, Меллер, з походження румун, та польський студент Альтер Зерібелльштрот. Інших винуватців шукають. Ці шпіднажники вивели групу, яка мала на меті збирати відомості про різні роди зброї та передавати їх, як припускають, до Радянщини, Німеччини та Італії.

(У. В.)

На конгресі європейських національностей.

(Від нашого кореспондента.)

Відень, 1. липня 1932.

Нижченаведений допис дає перегляд частини VIII. Конгресу національних меншин, що відбувся в днях 28. VI. — 1. VII. ц. р. у Відні. На жаль не маємо кореспонденції про перший день Конгресу, який відкрив през. Вільфан, звертаючись окремим уступом до жидівських делегатів, що приїхали з різних держав під проводом відомого єврейського діяча Мошкіна. Маємо інформації, що у тому ж першому дні промовляв від українців пос. З. Пеленський, засовуючи відоме засадниче становище українців, як територіальної нац. більшості, на терені конгресу європейських національностей і засадниче відношення до тої установи.

В другому дні нарад вислухав Конгрес з добре засадуваною увагою довшої, знаменитої промови льозанського професора Бове, одного з найкращих у світі знавців меншиневих питань. Промовець вимовно розвів думку, що питаннями національних меншин цікавляться не тільки меншини, а зате більшість і їх держави. Все нехтують існування національних меншин або силкуються обійти постанови про охорону меншин. Такий стан справи не тільки наносить великі шкоди меншинам, а одночасно він і несе засновки грізних небезпек для більшостей і їх держав. В дійсності більшості так само повинні стремити до заспокоєння національних меншин, як самі ці меншини. Бо від справедливої й оконченої безпеки всіх прав меншинам залежить майбутнє миру в Європі та навіть майбутнє більшості держав.

Після промови д-ра Рота, представника німецької меншини в Румунії, д-р Беседіні, б. словенський посол до італійського парламенту, говорив про положення словенської меншини в Італії, яку не обов'язують договори про охорону національних меншин, та домагався, щоб охорону меншин розширили на всі європейські держави.

На полудневому засіданні стояла на черзі нарад Конгресу справа „Понизання національ-

Не будете мати ні хвилини спокою, коли виїдете на вакації, а не забезпечите свого мешкання від крадіжки з вломом у Т-ві Взаїмних Обезпечень „ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

Комунікат про події в лиському повіті.

У зв'язку з подіями, які мають місце в лиському повіті Президія Ц. К. УНДО і Головний Секретаріат У. С. Р. П. доручили своїм послам і сенаторам негайно виїхати на місце для вислідження причин і розмірів подій.

Президія УНДО і Головний Секретаріат У. С. Р. П. визнають українське населення Лиського і сумежних повітів віднести з довіром до своїх виборних представників, які будуть старатися зробити все можливе, щоб справу вислідити та щоб через провокацію невідповідальних чинників не потерпіло місцеве українське населення.

Львів, дня 3. липня 1932 року.

ПРЕЗИДІЯ Ц. К. УНДО.

Д-р Дмитро Левинський Володимир Целевич
голова гол. секретар

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАРІАТ У. С. Р. П.
Осип Навроцький Михайло Матчан

них прав у діяльності церкви“. Референтами виступали представники різних віросповідань: о. д-р Дрекслер (рим. кат. церква) і пастор Келер (євангелістич. церква).

Іменем гр. кат. церкви виступив змістовний і яскравий реферат парох церкви св. Варвари у Відні о. д-р Горник-Бент. Промовець, часто перебиваний оплесками, представив особливий характер гр. кат. Церкви як синтетичної формації між Заходом і Сходом та описав її заслуги ко-ло оборони й охорони національних прав на-шого народу.

(Повний текст цієї замітної промови буде-мо мати нагоду подати наші публіци незабаром).

Колішній міністр віросповідань у міністерстві Керенського п. Карташев говорив потім у французькій мові іменем східних православних церков.

Третій день нарад Конгресу затьмиває при-кра пригода, якої жертвою впав загальнозна-ний і для організації національних меншин великий заслужений президент Конгресу д-р Йо-сиф Вільфан. Виконуючи свій обов'язок і своє право президента, п. Вільфан перервав промову представника малярської меншини в Чехосло-вачині п. Естергазія, коли та промова відібігла від точки, яка саме стояла на черзі нарад; пиль-кий нагляд зареагував так гостро на увагу пре-зидента, що цей — вже від давна захитаний на здоров'я — дістав на своєму президентському кріслі сильного першого удару. Засідання пер-ервано до пополудня, хворого президента се-ред загального збентеження перенесено до біч-ної кімнати, куди незабаром покликало лікарів, та скликано засідання президії.

Під час пополуночної перерви перевезено хворого д-ра Вільфана до санаторії.

Розпочалися були дальші наради Конгресу промовою проф. Курчинського, представника російської меншини в Естонії. Навизуючи до вишлящого реферату проф. Бове, п. Курчин-

ський скархатеннауват таі новітні концепції національності: французьку — централізаторську і німелаторську — та „радянську“, яка має претенсії дати повну й остаточну розв'язку національних питань. Але на жаль ця радянська „розв'язка“ не є в дійсності ані така повна ані така остаточна, як її представляє радянська пропаганда.

З черги Конгрес приступив до дальшої точки порядку нарад. Ген. секретар конгресової організації д-р Аменде виголосив дуже добре умотивований реферат про реформу меншинної процедури в Союзі Народів.

Промовець зауважує, що теперішня женецька процедура в меншинних справах уже цим засуджена на безуспішність, що про жалоби рішають не фахові, незалежні судді, а політики, які заступають інтереси всяких держав. В місці політикуючих членів Ради Союзу Народів повинна зайнятися жалобами окрема постійна меншинна комісія, зорганізована на зразок комісії для колоніальних мандатів. Крім того треба ввести до процедури меншин момент припадності: нині комітети трьох працюють тайно; це велике лихо, бо обов'язкова публікація всіх матеріалів таки давала би деякий стрим тим державам, які не бережуть обов'язку охорони меншин. Далі неминує треба би дати меншинам змогу виступати в ході поступування з замітани, відповідати й додатковими заявами. Якщо Союз Народів не прийме цих неминучих реформ, то треба буде зорганізувати свого роду „самоохорону“ меншин. Слід буде з окремих осіб, безсторонніх і з високим авторитетом, імпонувати свого рода неутралий трибунал для розгляду меншинних жалоб, для інформування світової думки і для інтервенції в разі очевидної несправедливості Союзу Народів.

В дискусії над рефератом д-ра Аменде після промов п. Трофімова (російська меншина в Латвії) і посла Маргуліса (жиди в Чехословаччині) одержала слово п. Мілена Рудницька від української делегації, якої появу зібранні привітали оплесками. Так само оплески значили поодинокі уступи її промови.

Українська делегатка, доповнюючи уваги д-ра Аменде, пригадала зібраним, що українська нація, а за нею й українська меншина у Польщі не тільки не має ніякого представника в Раді Союзу Народів, але навіть у складі Союзу нема ні одного члена української національності, що міг би стежити за виконанням охорони меншин у застосуванні до українців. Як тяжкі наслідки дає цей стан, показала наглядно поведінка Союзу Народів супроти т. зв. паніфікаційних жалоб. Промовниця суворо осуджує реферат п. Сата і рішення Ради та кінчить заявою, що домагання, висловлені в рефераті д-ра Аменде, повинні бути прийняті Союзом Народів.

Після промови п. Вітемберга (латвійські жиди) забрав слово п. Естергазі від маляр Чехословаччини.

Коли промовець замість говорити про питання реформи меншинної процедури, пустився представляти надужиття чеської шкільної полі-

тики супроти маляр, президент Вільфан перервав йому увагою, що справа ця в цій хвилі не стоїть на черзі нарад, та завізав його, щоби говорив до порядку нарад. У тому моменті вибухла прикра сцена, про яку ми говорили на початку нинішнього звідомлення, та яка покінчилася перенесенням д-ра Вільфана до санаторії.

На пополудневому засіданні заступник президента д-р Шіман висказав догану п. Естергазі за його ранішній виступ та дозволив йому продовжати промову під умовиною, що буде говорити до точки, яка саме стоїть на черзі нарад.

В. З.

Критичні дні в Лозанні.

Значіння лозанської конференції для цілого світу полягає головню в тім, що тут мають бути усталені для найближчого часу відносини між двома найважливішими державами європейського континенту — між Францією та Німеччиною, що матиме рішучу роль для розвитку не лише європейських, а й світових політ. Дуже характеристичною є вже зміна урядів в Німеччині та Франції, — вона вказує намір післати до Лозани представництва як з одного так і з другого боку не зв'язані тяглістю попередніх відносин. Коли з французького боку вибір півсоціалістичного уряду вказує на готовність піти на найдаліші уступки, то призначення напівгітлерівського уряду з німецького боку вказує на рішучість здобути все, що можливо, при даних обставинах.

Центр ваги цілої конференції полягає у безпосередніх переговорах між французькою та німецькою делегаціями при енергійнім посередництві Мекдональда. І коли лозанська конференція матиме якісь безпосередні добрі наслідки, то це буде головним чином заслуга англійської політики. Роль Мекдональда у Лозанні зовсім не легка. Коли кінець попереднього тижня давав ґрунт для найбільш оптимістичних надій, то поворот фон Папена з початку цього тижня з Берліна приніс значну зміну на гірше з німецького боку. Частина німецької преси закидала канцлерові, що він пішов задалеко назустріч французам, висловлювала бажання, щоби він цілком не вертався до Лозанни, а навіть подавала вістки про крізу нового німецького уряду.

При тім зміні зайшли по правді в настроях, але не в засадничих поглядах делегацій. Репарації в Лозанні остаточно поховано. Те, що Ерлі говорить до німецької делегації, преса формує так: „Коли ви не можете платити грошми, платіть економічними концесіями чи політичними забезпеченнями. Але платіть щось“. Німці висловлюють свою згоду говорити про економічні концесії та свою готовність платити „щось“ у формі участі у відбудові Європи. Але замість політичного завішення зброї, якого жадають

Передплата за липень зол. 4.

ЗАЛЕГЛА ПРЕНУМЕРАТА ПО СТАРІЙ ЦІНІ ЦЕ Є ЗОЛ. 5.— МІСЯЧНО.

від них і англійці, готові пристати лише на консультативний пакт про вирівнювання можливих конфліктів між двома державами. З погляду внутрішніх німецьких відносин це значить, що в Німеччині, окрім групи фон Папена, Варнбольта, Рехберга та подібних їм, що готові за деяке не лише економічне, а й політичне та літарне співробітництво з Францією, існують теж поважні групи прихильників попередньої непримирної політики супроти Франції.

Але в останніх днях у Лозанні досить являно зазначилось, що коли в справах економічних та фінансових Німеччина може числитися на найдаліше йдучу поміч Англії, то в справі політичного наступу Німеччини проти Франції німці на підтримання Англії ледви чи можуть рахувати. І сама кріза лозанської конференції полягає в тім, що економіка тут лущиться а політикою.

Коли в минулім тижні Мекдональд вплинув на французьку делегацію у справах економічних, то є ознаки того, що в середині цього тижня він ужив свого впливу на німців у справах політичних і тим може врятувати конференцію, яка готова була зійти на манівці беззаставного нарад у комісіях. Схвалення сходив всіх шістьох так званих „запрошуючих“ держав є у всякім разі познакою, що в нарадах трьох великих держав досягнуто якісь позитивні результати. На цих сходинах Мекдональд зазначив для майбутньої роботи, а саме репарації, роззброєння, політичні порозуміння і т. д. Одним з завдань конференції він вважає створення апарату для праці на ширшу мірку та навізання контакту зі Злученими Державами Америки для їх участі в цих працях.

Прискорення праць конференції у Лозанні треба би тим більше витати, що внутрішні відносини в Німеччині не виключають можливості політичної катастрофи. Одним з характеристичних симптомів треба вважати спробу створення спільного фронту соціалістичних партій та комуністів.

(„У. Е.“)

Німецькі контрпропозиції.

ЛЪОЗАННА. (ПАТ). Німецька делегація вручила Мекдональдові контрпропозиції, в яких заявляє м. ін., що в засаді голитися поновити виплати на відшкодування, коли цілком відстане трилітня мораторія, але під умовиною, що доплатить на це господарська відбудова країн. Виплати сягатимуть 2 мільярдів німецьких марок і золоті включно з ратами, які були відомі наслідком мораторії Гувера. Німеччина сплатить ту суму в якійсь скількості річних раз, правдоподібно 10-дох.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 6. ЛИПНЯ 1932.

СТ. ЛЕВИНСЬКИЙ.

2)

З японського дому.

Один маленький інцидент.

Але пан Мацуї не був мертвим предметом, кажим каменем, що йому людська воля може зазначити сталі місце осідку. Викинений тогачежу японського дому він жив своїм власним, вічним негатованим життям. Наперед жив він серед своїх друзів при бульварі св. Михайла з однієї кнайпи, де майже виключно продають чількотель у різних кольорових його перемінах. Потім, наслідком ще невідомих подій, почав нову жити серед веселої компанії бульвару Монпарнас. І тут наш філософ не запам'ятовував нагоди зпорожнювати круглі чарки на високих, штучерно емальстрованих підставах. Він знайшовся саме серед веселих і безжурних людей, світ набрав для нього нового, привабливого, небуденного змісту.

Але компанія, що серед неї він необережно знайшовся, була різношерста і різнолипа. Це були люди бувалі серед паризьких бульварів, що знали вартість чарочки горілки і ціну жіночого усміху. Коли шановна компанія завела розмову про жіночі усміхи, пан Мацуї сміявся це весело і сербав лідливо солодкавий нектар високоногої чарки. Протверзів аж тоді, коли побачив правдивих, живих жінок серед товариства. Одна така жіночка, зі сивими як небо оч-

ма, доторкнулася навіть його чорних кучерів рукою. Зовсім так, якби доторкалася шерсті розпещеного копура, що після смачного сну, ще не дуже преться до забави.

Тоді пан Мацуї встав і розпрощався.

Не тому, щоби жінок боявся. Були моменти у його житті, навіть часті, коли простягав руку по жінку і тоді робив з нею, що захотів, без надмірної жалоби, але і з деяким задоволенням, трохи так, якби їв мислину добре звареного рижу. Зустрічав він іще жінок у житті, кожно на своєму місці, як фігури на шахівниці, з точно означеними ходами, з думками, вподобами і приначенням, знаючи це все заздалегідь. Він часто балакав з такими жінками тоном вибачливої вишости.

Але розмовляти з ними так свобідно як це роблять європейці, на очах цілувати й обіймати ці білі жінки, без сорому, це було в його очах до того непристойне, вульгарне і нецікаве, що він, хоч тяжкий і паний, волів відійти.

Ніч була тепла, насуплена хмарами, душна, насичена вогкістю. Пан Мацуї узяв такої, казав себе везти до парку Монсюрі, там чогось зліз з авто, заплатив і яшов далі пішки. Коли підійшов до Журданського бульвару, станув нерішучий. Перед ним відкривалася далека рівнина передмістя, причаєна у пухкія мряці. На небі досвіток заповідався прозорим серпанком хмар. На його обличчя бухло чимось змимим і неприємним. Темний кістяк японського дому стояв нерухомий оподалік.

Тоді пан Мацуї зрозумів, що було щаво, а він паний і невиспаний, і скоро побіг до дому, як кінь, що занюхав стайню.

Дім увесь спав і йому здавалося, що стіни рухаються, сопуть і віддиhaють. Він заскочив ключем у замок і здиhaвся; двері не були зачинені. Навишпиньках, щоби не пробудити нікого, ввійшов до кімнати, засвітив світло. Тоді побачив щось, що не спалося навіть буддистичним філософам. У його ліжку спала пані Давре. Білі руки поклала на ковдру немов до молитви, груди прибрані у мережану сорочку, підносилися рівно, нерухома голова виглядала як замілована на подушці. Пан Мацуї чув, як підступав йому на чоло, в ушах шуміло, ноги під ним тремтіли і відмовляли йому послуху. Втім було вже пізно. Саме голова на подушці зрухнулася чогось, без зрозумілої причини, і пан Мацуї побачив нараз два вогники очей, що заперед ледве помітні під тягарем вій, поширивши відразу до неімовірної величини і бухнули правдивим полум'ям жаху.

Був момент, коротка хвилинка, але до того жахлива і небезпечна, що всякі слова, рухи були виключені. Найжесткий японський копура постав в оборонній позиції понад беззахисним тілом пані Давре. Все жахливе і непередбачене такого моменту було в їх погляді, ніби надмірно великий вольтаж електричної струї, напівманий на делікатний мідяний дротик. Вибух наступив ментально. Пані Давре крикнула провалляем високим сопраном, заклапала очима і штовтнула

Утікають з пекла на землі.

ЧЕРНІВЦІ, 3. 7. ПАТ. До Румунії втік з Радянської України селянин Степан Іванович з п'ятилітнім сином, переплинувши щасливо Дністер. Знову біля Тягині перепали Дністер два більшовицькі офіцери в цілковитому озброєнні та піддалися прикордонній румунській сторожі. Втікачі заявили, що не могли витримати жахливої нужди і голоду на Радянщині.

З життя наших установ.

Звичайний Загальний Збір „Взаємної Помочі Українського Вчителства“ відбувся в неділю 3 липня 1932 в Ремісничій Палаті на пл. Стрілецькій при участі около 230 представників Окружних Відділів В.П.У.В. Цілоденні наради проходили серед гарного ідейного підйому. В самому початку Загального Збору привітав організоване народне вчителство від імені Президії Головної Управи „Рідної Школи“ проф. Павлюх. Збір мав чисто діловий характер. Привітні вислухали звідомлення з діяльності, ухвалили прелімінар прибутків і видатків на 1932—3-й рік і вибрали нових членів Надзірної Ради: Венгльовську Ольгу, Лилика Івана, Білоуса Івана, Базника Михайла, Стельмаха Дениса і Зеленого Андрія. Крім звичайних організаційних справ присвятив Збір також увагу питанням позашкільної праці вчителства та діяльності української педагогічної літератури. Збір прийняв одностайно ухвалу про виплачення „Рідній Школі“ ювілейного дару в висоті 1000 золотих.

В зв'язку з загальною економічною кризою обнижів Збір членську вкладку з 5 зол. до 3.50 зол. місячно. На рахунок цієї вкладки вестиме товариство адміністрацію, видавництва, виплачувати помертні допомоги та сиротинські й вдовині пенсії.

ОСТАННІ ВІСТІ

ПОДІ В ЛЬОЗАННІ.

Франція приймає німецькі пропозиції.

ЛЬОЗАННА, 4. 7. ПАТ. Французька делегація розглянувши пропозиції німецької делегації з 3. липня ц. р. заявила англійській делегації, що французький уряд в основі підтримує порозуміння, досягнене між делегаціями держав вірительів дня 2. липня ц. р.

ЛЬОЗАННА, 4. 7. ПАТ. На нинішньому засіданні комітету п'яти держав вірительів Джордж Бонне засував теперішній стан переговорів. Мекдональд зустрінеться пополудні з німецькими делегатами, а завтра в год. 9. рано говоритиме з Еріо і його співробітниками. Найближче засідання комітету п'яти держав вірительів відбудеться завтра.

Наради в Мекдональда.

ЛЬОЗАННА, 4. 7. ПАТ. В понеділок відбувся засідання в Мекдональда шефів делегацій запрошених держав. На засідання приїхав теж

З православної церкви в Польщі.

Скільки і розміщення православних парохій.

На днях оголошено протокол ч. 6 із засідання релігійної комісії Передсоборного Зібрання з 4. грудня 1931 у справі числа й розміщення православних парохій у Польщі. Резолюція в цій праві звучить: Обговоривши всесторонньо реферати д-ра Пірагова і канцелярії Св. Синоду п. а. „Число й розміщення православних парохій і тези до тих рефератів, комісія стверджує:

1) У православній церкві в Польщі на одну парохію припадає: у волинській дієцезії — 2000 парохіян, у польській — 2.700, у вилеській — 3.000, у гродненській — 3.850, у варшавсько-холмській — 3.540. Зате в Югославії на одну православну парохію припадає 1.999 парохіян, в Естонії — 1.363, в Румунії — 1.325, на Литві — 1.286, у Греції — 857, у Латвії — 765. Число парохіян у поодиноких православних парохіях в Польщі найбільше в порівнянні з іншими державами, що є наскрізь ненормальне. Ненормальність та особливо грізна з уваги на причини місцевого характеру, а саме зріст на східних землях Польщі пропаганди безбожництва і комунізму з одного та унійного руху з другого боку. Також умовини розселення православного населення у зв'язку з переведеною комасцією ґрунтів дуже ускладнюють та утруднюють працю духовенства в існуючих православних парохіях.

2) Подані вище причини, побіч звичаєвого зближення населення до церкви і священника, що вельми додатньо впливає на виховання того населення, в категоричний спосіб вказують на потребу збільшення числа православних парохій і признання вільного й незалежного від когонебудь права церковній владі збільшати число парохій шляхом отворення нових, відповідно до

дійсних потреб і матеріальних засобів населення. Право це виходить із самої істоти церковної влади і не може бути обмежуване м. ін. тільки на основі рівноправності визнааних конституцією релігійних союзів і вільного користування того права римо-католицьким костелом, що проявляється в поширюванні місійної діяльності серед православних. Збільшення числа парохій згідне з інтересами держави, бо допомагає розвитку релігійного життя, держави й разом зможе дійсно скріпитися серед населення православної церкви. В такий спосіб скріпляється порядок держави, який опирається на основі християнської моралі. Збільшення числа православних парохій може бути узалежене від згоди державної влади, оскільки отворення нових парохій зв'язане з видатками з державної каси.

Події в селі Курашево.

В дні 18. червня, в навічере Зелених Стор, православні села Курашево увійшли через отворені в невияснений спосіб задні двері до закритої церкви, до якої на руках внесли свого священника і розпочали богослуження. Подія, що прибула на місце, кинула до церкви дві самі бомби, аби таким робом примусити православних покинути церкву. Однак православні з церкви не вийшли, не зважаючи на те, що кілька канаять осіб зімліло. Поліція після телефонної розмови з воевідством відіхала. Православні вислали делегатів до Варшави до властей духовних і державних з проханням повернути їм церкву, в якій відправляв дотепер священник східного обряду. Делегати були в епископа Сави і в міністерствах освіти та внутрішніх справ.

з Женеві міністр Залеський. Мекдональд засував висліди переговорів і представив пропозиції. Заявив, що в четвер вечором або в п'ятницю вранці виїде з Льозанни. Сподіється, що до четверга конференція закінчить з успіхом свої наради. В Льозанні вижидають з нетерплячкою повороту Еріо.

ЦЕНТРУМ ПРОТИ ГІТЛЕРІВЦІВ.

БЕРЛІН, 4. 7. ПАТ. За виборчою кампанією, яку веде центр, сліdkують політичні круги з великою увагою. Висунення бувшого канцлера Брінґа на перше місце на листі кандидатів центральної партії насуває здогади, що центрум рішилося поборювати безпосередно пляни гітлерівців. Ці здогади підтверджує виборча промова б. канцлера Брінґа у Кельні. Брінґ застерігся проти метод боротьби народних соціалістів заявляючи, що центрум не злякається і не зважаючи на своє становище супроти уряду, боронитиме горожанських свобод.

БІЛЬШОВИЦЬКА ШПІОНАЖА В РУМУНІІ.

ЧЕРНІВЦІ, 4. 7. ПАТ. В понеділок перевела політична поліція низку арештувань у Четатеа

Альба між членами шпигунської організації, що працювала для більшовиків. Підчас ревізії знайдено в арештованих цінні військові інформації. Між арештованими є теж дві гарні елігантні жінки, головні агентки шпигунської організації. Всі арештовані відповідатимуть перед військовим судом.

СТАЛІН ТЯЖКО ХОРИЙ.

З Москви надійшли вістки, що Сталін тяжко занедужав. Сталін приготувався до виїзду на відпочинок на Крим, але поважно занедужав і залишився в Москві. Недуга тяжка, бо лікарі порадили залишитися в Москві під лікарською опікою. Тому Сталін перебуває в санаторії в Горках біля Москви, де колись лікував Ленін.

ПАТЕК У МОСКВІ.

МОСКВА, 4. 7. ПАТ. В понеділок 4. липня р. вернув до Москви польський посол Патак обняв урядування.

ДОЛЯР.

Доляр в приватних оборотах 8.89 зол.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 6. ЛИПНЯ 1932.

О. ЛАГУТЕНКО.

Al fresco.

Париж, червень.

Коли прямувати від залізничного шляху до міста в Падуї, то ліворуч, серед гарненько пологового садочку, стоїть невеличка старовинна церква Анунціата дель Арена. Садок насаджений саме на тому місці, де в старі римські поганські часи була арена, де, як кажуть, загинуло багато тисяч християн, а коли потім збудували тут церкву, то в ній сотні років славили тих мучеників, що поклали своє життя за те, що в вірші за саме життя — за віру.

І хоч тепер Анунціата дель Арена є вже довші роки замкнена для служби Божої, але в мало храмів на всьому світі, щоб користувалися таким піднятом, як ця маленька, складена з цегли церква. Річ у тому, що всі її стіни згоріли додолу розмальовані великим мистцем, першим серед великих майстрів Італії — флорентійцем Джіотто. Понад шість століть пройшло з того часу, як Джіотто виконав замовлення венеційця Окровеніо, але і досі і на віки сльот його фарби тим спокійним блиском, тою прозористістю ніжністю і затишним внутрішнім горінням кольору, що так відзначає його образи; і можна з певністю ствердити, що в будучинні ще довгі роки ці фарби будуть так само чисті, ніжні та прозорі, як довго стоятимуть стіни самої Анунціати.

Успіх, що його здобув Джіотто в Падуї зробив йому славу і йому признали в цілій Італії.

Легкість і ніжність кольорів, що відзначали спосіб малювання Джіотто і мистецька вагість його образів показали Італії на сотні років

наперед шлях її мистецької діяльності такої напруженої й великої.

Безпосереднім передтечою падуанських мальовил був великий Собор в Ассізі, де 6 літ раніше Джіотто розмалював велетенські стіни. В Ассізі більш світла, більш простору; тут фарби яскравіші, міцніші, але так само чисті та прозорі як у Падуї, хоч всеж тут ще почувається цевна залежність від Чімабуо.

Спосіб, яким Джіотто так малював свої образи, не був новий, або таємничий. Це був тільки добре забутий вічний спосіб аль фреско. Так малювали 5 тисяч років перед нами мистці критських палат; так були розмальовані стіни Помпеї і так Ярослав звелів себе зобразити на стінах Київської Великої Софії. Повсюду фарби залишилися аж досі такими, як їх поклав пензель мистця.

У чому саме полягає малюнок аль фреско? Чим пояснюється та ніжна, прозора матовість образу і чому саме фарба залишається незмінною тисячеліття?

Спробуємо відповісти на ці цікаві питання. Спосіб аль фреско — надзвичайно простий і не потребує ніяких спеціальних підготовчих праць. У кількох словах він полягає ось у чому: коли стіна, на якій мусить бути зроблений образ цілковито готова, муляр накладає шар добре змішаного тонкого вапна, поверхня якого мусить бути ідеально гладкою та чистою. Як тільки муляр скінчив свою працю, мистець у той самий день, поки вапно ще цілком сире, наносить на стіну рисунок образу з раніше зробленого картону і малює фарбами так, щоби цілковито закінчити образ, поки вапно ще вогке. На другий день і вапно і фарба сухі і ніякі напрями вже неможливі; образ раз так намальований залишається таким на тисячеліття. Бо фарба вже до

сухого вапна пристати не може. У цьому якраз і є велика трудність для артиста. Ні в одній галузі малювання так багато не значить технічна виправа мистця; артист мусить знати наперед „що“ і „як“ він має робити. Весь плян праці мусить бути поділений на точно підготовлений задалегідь, бо фреску робиться не відразу, а кусник за кусником, день за днем; фарба мусить бути підготовлена самим мистцем, він мусить також знати всі відомі кольорів в їх уже сухому вигляді, бо фарба, коли зсихається з вапном занадто темніє і тоне.

Великі труднощі чекають мистця у робі аль фреско, але всі вони покриваються тільки великими прикметами, що має в собі цей давній пляхотний спосіб малювання. Аль фреско — малювання матове, ця його якість набравши великої вартості тоді, коли треба розмалювати великі площини і коли світло розподіляється нерівномірно, що майже завжди буває у великих будівлях; блискуче олійне малювання дає низку рефлексів, які не дозволяють побачити відразу весь комплекс малярської роботи. Крім того олійні образи з бігом часу неминуемо змінюють свої тони, чорніють і за кілька років вже потребують очищення і відновлення. Олійне малювання впливає на глядача чужим, нічим незвичаним з самим матеріалом стіни; воно робить скоріше враження як образ, наклеєного на стіну, тоді як фреска ніяк не нищить самої річової суті стіни, а намагається з нею разом в одне ціле. Власною ж тому, що сама фарба, зроблена на вапні і з самого матеріалу, яким покрита сама стіна, фарба входить в глибину стіни і творить з нею єдину монолітну цілість.

(Докінчення буде)

Організаційний рух в краю.

Великі вічі в Підгайчині.

У Підгайчині відбулися в великі вічі під голим небом 13 травня п. р. в Литвинівці, 23 травня в Савантині і в червні у Вербої біля Шляху. Вічі мали масу селян і тих сіл і в доповідках. В Литвинівці, без огляду на великий дощ було приблизно 1000 людей в Литвинівці, Заставці, Волосинці, Вошківці, Сільці і Рудинці. У Савантині, на край між полями підгайчинськими, бережанськими і рогатинськими було біля півтора тисячі в різних сіл. На вічі вітали промовляв селянин в Вошківці, пов. Підгайчині, Гречко Олексій. Вічі вітали одностайно постанови, Гречко Олексій. Вічі вітали одностайно постанови, Гречко Олексій. Вічі вітали одностайно постанови, Гречко Олексій.

Довірозна нарада в Городенці.

Дня 17 червня відбулася повітова довірозна нарада в участі сен. Кисілевської в Городенці. Візлялася повітова нарада і місцевої та повітової інтелігенції. Народа проводив ади. д-р Роман Комаринський. Поля похвалили вічі визначили дуже жила дискусія, в якій обговорили багато питань. Між іншим для молодих селян залучили, чи наша мова, що служила у вічі, чи право селити праймари голови української селян. У часі його служби у ві поліку шість караванів на не, полі мої доказали, щоб могли мати вічі в Великої. Приняли резолюції одобрюючи право провладу партії і Української Парламентарної Репрезентації.

Довірозна нарада в Поточиськах, п. Городенка.

Дня 21 червня відбулася в участі сен. Кисілевської довірозна нарада УНДО в селі Поточиськах, повіт Городенка. Вілі Польового Народного Комітету був на нараді в Рівно, а проводив нарадов господар Іван Нирчук. Довірозна нарада читали була повна. У самій селі було 200 осіб, а крім того багато людей стояло в сільці і на полі. У дискусії господар Винницький підкреслював вічі кооператив і порушив справу лісових емігрантів вічі вісіма, які залучили читали. Господар Петро Бонк говорив про справу дуже ліхих доріг і полі, дара, що платять дорогові податки. Інші промові вічі вічі до підписки Матірнього Товариства „Пролетарі“, довелися уладження в селі куховарського курсу і т. д. Народа прийняли резолюції в довірі для провладу партії і Української Парламентарної Репрезентації.

Кооперативна анкета в Яворові.

Заклад Союзу Українок в Яворові відбулася там 13 червня кооп. анкета з метою поширити гасло „Свій до свого“. На нараді реферувала сен. Кисілевська, а проводила анкету місцева діячка голова Союзу Українок в Лаврові. У часі першої точки наради на селі прийшли представники поліції і заборонили нараду в полі, аргументи, що представники не знала особисто всіх учасників наради. На інтервенцію п. Лаврової і сен. Кисілевської у місцевого староости дозволено скликати другу анкету, яка згуртувала ще більше учасників і учасників. Народа пройшла з найбільшим успіхом.

Уряд громади не шанує української мови.

Кравець Тео „Сільський Господар“ вислало до уряду громади в Малині на Дубенщині лист з домаганням вжити належність за часопис „Сільський Господар“ 230 зл. 50 сот. У тім листі громадського уряду написав до польської: „Зворот, в цілі написання письма в українській мові“. На провідному листі гром. уряду підписаний громадський писар Голіський і виключений обов'язки вічі громади Свиріда. Так звучить підпис зроблений на вічній (для ясності), але автентичний підпис пером нечужий і ховати не кажу, щоб нагадував підпис Свиріда. Як бачимо, в громадській уряді волинського повіту, який належить до тих повітів, де живе найменший відсоток поляків, не лише сидять урядові поляки, але ще й пошукуються до обов'язку знати закони, які наказують їм шанувати українську мову.

НОВИНКИ

— Приймаю як давніше в моїм Заведенні при вуз. Синюсцький ч. 17 від 9—113—6. Насс. 1-3
— Українська робітня футер Юліана Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. Тел. 54-46. 792-2
— Ревіри краєві і закордонні найдешевше пошукує Юліан Ломага, Львів, Валова 11. 12—20
— Конфіскація „Діла“. Вчорашнє (146) число „Діла“ піддало конфіскації за один рядок у замітці „Страх перед панищиною“ і за замітку про полі в альбому повіту в „Останній вісті“. Це вже 23-я конфіскація „Діла“ в цьому році.
— Наша Служба Божа в радіо. В четвер 7 ч. в. буде транслювана Служба Божа з Волозької церкви у Львові в год. 9.45. Сл. Богу співає о. прабат А. Писецький, дякуює і виголошує проповідь о. О. Горчинський. Співає хор волинки Куличинського.
— Польська Академія Наук приймає термін „український“. У видавничій праці мовної комісії польської Академії Наук під ч. 19 вийшла монографія про фонетику української мови проф. Івана Зілинського. Праця ця дає огляд мови з усіх українських земель. „Прагер Пресс“, агадуючи про це видання, додає таку замітку: „Факт, що польська Академія, приймаю-

чи означення „українська мова“, легалізує цей термін у Польщі раз на завжди і полагодує цим спір „український чи польський?“, заслуговує на те, щоб його підкреслити“.

— Театр „Банда“ загостить уже за кілька днів до Львова і на сцені Великого Театру виведе небувалу ще у Львові реалію. Львівська публіка матиме нагоду побачити відомих уже п артистів (ок) як Ярошого, Лявиського, Ордошу, Погосельську, Димшу і Умиську.

— Буреліт у Перемишлі. В неділю лютував над Перемишлю страшний буреліт зі зливою та заповіді невеликі шкоди. Від грому згоріли три хати і декілька столів у селі Воля Кресівській пов. Перемишль. Висоти шкоди поміщо не устінено.

— З хроніки випадків. Гриць Насткевич, швець із Винник, бавився вчора на фестивалі в Поезутському городі у Львові, а підпавши собі, почав біжку з сусідами за якусь жінку. Біжка та скінчилася тим, що тяжко побитого анцара з Винник мусіло відвезти рятунок поготила до шпиталю. Його противники повітали ще перед приходом поліції. — На вул. Янівській самохід VI. самоходного дивізіону, кермований воюком Желязком, наїхав учора на Ерніма Макгогонського із Рівня Польської під Львовом, якого трохі потовк.

— Ріжні вістки. Від 9-го до 14-го липня відбується в Берліні 8-й міжнародний конгрес вегетеріанів. — На Сардинію впала цього року саранча у такій самій кількості як два роки тому; її привіс вітер із Мароко та Тунісу; збіжжя та городина страшенно винищені. — У Шангаї почав від двох місяців виходити перший друкований китайський часопис „Та Ван Пао“ (Вечірній Китайський Новини) у 40.000 примірниках. — Франц. міністр Альберт Саррє дістав нагороду Франц Академії (0.007) фр. за свою нову працю „Величина та рабство колоніальної політики“. — Турецьке міністерство освіти стверджує, що в Туреччині є 82 відсотків неграмотних.

— Реклама париської газети. Популярний париський денник „Антраціан“ („Непримирний“) придумав для своїх читачів неабияку сензацію. За 120 франків в адміністрації цього денника можна купити білет, який дає право ввійти в 2-й год. пополудні дня 2-го липня до поїзду, що їде на 35 годин у невідомім напрямку. „Поезд-неподвижка“ везе пасажирів в якусь частину Франції (в яку, не каже), дає за те, щоб вони мали харч. нічліг і оглянули цікаву околицю. За 40 зл. півтора дні подорожі з вигодами до недорого!

— Культурна Бельгія. Минулого місяця закінчився в Бельгії один процес, який може бути мірою культурності одного народу для прикладу іншим. Американський архітект Уоррен вискаржу до касаційного уряду проти управи університету в Лувен за те, що вона знищила напис на відбудованій ним бібліотеці. Німці під час війни бомбардували цю бібліотеку; американці після війни відбудували її і зробили ще кращою. Американські жертводавці помістили на фронті нової будівлі напис: „Знищена тевтонською злобою, відбудована американською жертвенністю“. Бельгійська влада рішила знищити цей напис у 1926 р. Тоді американці ображені відповіли скаргю, з мотивом, що на дарунок, який дають, можуть писати те, що хочуть. Однак бельгійський суд станув на становищі свого уряду, що ніхто не має права ображувати другого народу. Бо війна — війною, а праця для співпраці народів — друга справа.

— Контрабандисти радять. У Гельсінґфорсі відбувся недавно рідкий конгрес; зібрались із 14 європейських держав контрабандисти, щоб нарадитись над засобами свого промислу та зміцнити солідарність своїх інтересів міжнародним союзом. На нарадах цих „шмуглерів“ попав теж імовірно якийсь журналіст, бо знаємо, що контрабандисти нарікали на чужацькість митних урядовців на кордонах, різні загострення поліційної служби і ділялись своїм досвідом, де і коли краще пачкувати заборонений крам. Конгрес рішив вислати окрему комісію для студій до Америки, де в контакт з тамтешніми бандитами можна буде навчитись деяких нових способів контрабанди. Можливе, що ще доживемо часу, коли на таких конгресах будуть брати офіційно участь... представники уряду.

— Розводи в Зауц. Державах. Ньюйорський університет Колумбія зробив недавно цікаву статистику про розводи в Америці. Річно розводиться у За. Державах пів мільона подруж. отже на 6 шлюбів припадає один розвід. Статистика стверджує, що найбільше розводів припадає в 4-ім році подружжя. Від 1867 р. до 1929 число розводів у Зауц. Державах зросло на 2000 відсотків і перевищило зріст шлюбів, а навіть населення. Шлюби зросли на 400 відсотків за той час, а населення на 300. Коли все піде далі таким самим темпом, тоді в 1956 р. кожен друге подружжя кінчатиме розводом.

Нова вакаційна станиця молоді.

(Що усеу батькам шк. молоді в Перемишлі а суботній поїздах.)

В часі великої господарської скрути і зuboжіння нашого громадянства філія Українського Товариства охорони дітей і ошкі над молоді в Перемишлі довершили великого діла. У прегарній і оздоровій підгірській околиці, в Старій біля Хирова, відбудували велику оселю для молоді, яка може помістити околу 200 дітей. Тут на лоні природи, над річкою, серед віщого гір і лісів великий гурт молоді має змогу відпочити бальсамічним повітрям, купатися в хрустальній воді, бавитися і ходити по великих полях і лісах.

А що такий установ у нас набагато, тож радуватися нам треба, що Перемишль не лишається позаду Львова. Матірнє Товариство охорони дітей відбудувало цього року оселю на Остері біля Підлитої — тим самим шляхом пішов і Перемишль і відбудував також випрохви цього року оселю у Старій. Про заслуги поодиноких людей у тому ділі не будемо агадувати, бо діст само їх хвалить, а хто цікавий агадати оселі нашої молоді в Старій, нехай потрудиться туди в місяці серпні, коли вона вже буде урочождена. Особливо представники наших провінційальних центрів повинні до Старій потрудитися, щоб оглянути двоповерховий будинок та розвідатися, як у короткому часі і невеликим коштом можна відбудувати важку станицю фізичного і морального виховання нашої молоді. Зауначемо, що оселю у Старій вже оглядали представники жидівських організацій, щоб впрохуватися на пляні і розвідатися про кошти.

Тому, якщо вам, батьки, дороге оздоровля ваших дітей, висилайте їх на оселю до Старій коло Хирова, а буде по їх повероті відшлати листом рум'яного і веселого личка вашої дитини! Оплата за побут в оселі буде дуже доступна. Оселю буде вестися цього року лише для хлопців від 1. до 28. серпня ц. р.

3 нових книжок.

М. Кудій. ДІТИ У ТВОРАХ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ. Причинки до студій над розвитком дитини. Станіславів, 1932. Накладом автора. Ст. 64.

За останні роки мали ми велику разів нагоду стрітнутися з назвищем М. Кудія в ділянці методичних українських підручників. Цим разом попробував він своїй сил на іншій ділянці, що з дидактикою має мало спільного, хіба посередньо. Це спроба монографії з поля зацікавлень українського гарного письменства дитячим читанням. Укладчик перешов поазбучно (чому саме поазбучно?) відкладаєть випадкових і зовсім слабких українських письменників та переказав усе, що вони говорять про українську дитину; у яких моментах її підхоплюють, якими образами її замальовують. Книжечка назвала дуже цікава і корисна, у першій мірі потрібна для зацікавлень учителівського фаху як показник, а в другій мірі повинна вона бути суботраком і спонукою до психологічних студій над душею дитини в тісному зв'язку з українською літературою. Діти це майбутність народу, тож різні проблеми, тісно зв'язані з планним розвитком дитини, зокрема дитини української, повинні цікавити а не тільки вихователів, але всякого дбального про майбутнє народу. Мимотомом замітимо, а редакційного обов'язку, що книжечка вміщає в собі для вибагливого і скрупульозного читача дуже багато зрібних позитивів, неточностей і промахів під оглядом мови та правопису, що має свою причину частинно в перешеності спорудника, на котру ногу йому ступити, котрого правопису держатися (славний наш індивідуалізм та атомізм!), наслідком того вийшла деяка плутанина. Але це така нестача, яка в другому виданні зветься цікавито усувати й виправити. Книжечка не дорога, написана в великим теплом.

Іван Ставничий.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАЛКИ.

Дня 30. червня перемишське громадянство відправляло до гробу емер. директора скарбу і гофрата ба. п. Михайла Кочеревського. Покійний за австрійських часів займав це високе становище в Бродах, опісля служив в Ярославі, а перед 20 роками переїхав до Перемишля. Як у Ярославі, так і в Перемишлі був він відрізнявся громадянством: чеснотою, горячою любов'ю свого народу ділом, скромністю, жертволюбністю — отсе головні прикмети характеру Покійного. Як директор скарбового округу унів він до його уряду режим справедливості і людяності. Тому Покійник як урядовець був дуже шанований всіми, навіть чужинцями. Спеціальна зверхня увага, аби українські справи були трактовані справедливо, ядучи нашим людям якнайбільше на руку в рамках законів і прависів.

Кожну жалобу розглядав сам та усував зло-
вживання.

Як український громадянин виступав всю-
ди сміло й твердо, належав до всіх товариств,
спімагав матеріально кожну акцію релігійну чи
патріотичну. Але в скромності своїй завжди
держався засади, аби не знала дівиця, що дає
правницю. Не слави, ні дешевої популярності
шукав Покійник — його ледолавав факт докона-
ного ним патріотичного діла.

Особливо спочував Покійник недовлі україн-
ської політичної організації і радо спішив їй
з поміччю; особливо інтересувався акцією „Брат
— Братові“, якій дала почин в 1921 р. тодішня
Редакція „Українського Голосу“. Коли в Пере-
мишлі проживав пів року в дуже прикріх мате-
ріальних обставинах колишній меценат україн-
ського руху на Придніпрянщині, бл. п. Євген
Чикаленко, — то бл. п. Михайло Кочиркевич
всіми силами старався облекшити життя емі-
гранта.

Взагалі не було ділянки нашого життя,
якою не інтересувався би Покійник, якій би не
спочував і не допомагав. В. Й. П.

Дописи.

ДРОГОБИЧ. (Заг. Збір філії „Просвіти“). Для 29. 6.
д. р. відбулася філія Т-ва „Просвіта“ в Дрогобичі свій чер-
говий Заг. Збір. День лат. свята був щасливо вибраний,
до явилася поважна кількість місцевого громадянства,
яку в інші дні тяжко побачити. Вправді деякі хронічно-
незадоволені „критики“, що попередніми роками все ви-
никали неприсутність інтелігенції, тепер закидали, що
„пани“ вмісно вибрали такий день, аби „меценаси“ і
„пани“ могли явитися на шкоду „селянсько-робітничих
мас“, але така балаканина вже й у дрогобицькому пові-
ті робить враження бренькоту докучливої мухи. Заг.
Збір розпочався в год. 9-й торжественною панахидою
по бл. п. М. Галушинському, до якої стануло 4-ох свя-
щенників. Співав хор „Дрогоб. Бояна“. В год. 10.30 отво-
рив Збір голова д-р Ст. Витанський, згадуючи теплими
словами пам'яті бл. п. М. Галушинського і Ю. Романчу-
ка, яких присутні вислухали стоячи. Присутніх було по-
над 100 осіб. 24 читальні заступали 53 відпоручники. Бу-
ли відпоручники з далеких читальень, як Улично (має 3
читальні), з Кропивника і т. д. Зі звіту голови довідали-
ся учасники, що на 49 читальень є діяльні 43 читальні, а з
них 40 прислало річне звідомлення (в районі філії роз-
в'язала авіація 16 читальень). У цілій тій діяльній народній
праці в повіті видно безперечний і постійний поступ.
Видно теж рішучий занепад лівих впливів. Їхні прихиль-
ники, що виступали колись дуже агресивно, підходили
й тепер до справ освітньої праці тенденційно, але сик-
так розумно; зрештою тепер явилися на Зборі всього в
числі 9-ох людей і обмежувалися до особистих нападів,
або до незрозумілого, ліричного белкоту. Філія має свою
експозицію на бориславську заглибину, з канцелярією
та освітником у Бориславі. В районі філії видно направ-
ду працю і виділу філії й обох освітників (пл. Вол. Го-
родяського і І. Петрикевича) та людей доброї волі (по-
важний вклад дали студенти), а також самих читальень.

Цього року ведуть усе 4 читальні в Дрогобичі: діточі
садки; такіж садки мають бути потворені і по читаль-
нях в повіті. Цією справою займається головню дир.
канц. кружка „Р. Ш.“ й. Д. Шмідтський, заравом виді-
ловий філії. Займ. викazuje: 1 жін. секція, 3 секції молоді,
32 драм. туртки (187 вистав), 9 хорів (19 концертів), 1
дута оркестра, 6846 книжок по читальняних бібліотеках
і 114 часописів. Число книжок і часописів за мале, але
поволи налашдується й кольпортажа, яку веде канцеля-
рія філії. Заснований недавно К-тет Допомоги „Просві-
ті“ та нововибраний андія філії (майже цей самий осо-
бовий склад) дають гарантії, що праця піде ще краще та
що дрогобицька філія вибється небавком на одно з по-
редових місць. Заг. Збір тривав 5 годин. — Учасник.

СПОРТ.

КОПАНИЙ МЯЧ.

СЕРЕД ЛЬВІВСЬКОЇ А-КЛАСИ.

Змагання за мистецтво львівської А-класи доби-
гають до кінця. Найбільшою несподіванкою останньої не-
ділі була сенсаційна виграва станиславської Ревери у
Львові з Другим Соколом (3:0), що поважно ослабила
сподівання Другого Сокола добути мистецтво А-класи.
Рішальний голос в уложенні трьох перших дружин цієї
групи будуть мати незвичайно важні змагання Україна
— Другий Сокол, які відбудуться вже в найближчу не-
ділю, себто 10. липня ц. р. У другій групі лишилися до
розіграння вже лише одні змагання, а саме Ресовії з
Лехією, яких вислід не матиме мабуть ніякого значіння.
До фіналу доходять з цієї групи Польонія і Світезь. За
спадок до Б-класи будуть грати Гасмоней, Ресовія, По-
гонь (Стрий) і Білий Орел.

Табелі по останніх розгравках представляються осьтак:

I група.						
	гор.	пигр.	реміс.	прогр.	пунати	ворота
1. Другий Сокол	11	8	0	3	16:6	30:18
2. Україна	10	6	3	1	15:5	24:11
3. Ревера	10	5	4	1	14:6	14:5
4. Погонь (Стрий)	11	3	2	6	8:15	19:26
5. Білий Орел	10	2	2	6	6:14	19:23
6. Ола-Бог	7	2	2	3	6:8	12:16
7. Чорні І. Б.	9	0	3	6	3:15	4:23

II група.						
	гор.	пигр.	реміс.	прогр.	пунати	ворота
1. Польонія	10	6	2	2	14:6	30:18
2. Світезь	10	6	2	2	14:6	26:26
3. Лехія	9	4	3	2	11:7	21:14
4. Гасмоней	10	3	1	6	7:13	17:24
5. Погонь І. Б.	10	1	4	5	6:14	19:23
6. Ресовія	9	2	2	5	6:10	12:20

Б-класові змагання.

Перемишль. Сян — 17 п. п. (Ришів) 1:4 (1:3).

Ц-класові змагання.

Ходорів. У. С. Т. — Дор 4:4 (1:0). Ворота для У. С.
Т. добули Шварський (2), Тишкевич і Ковалевич по 1.
Судював п. Завіша.

Тернопіль. Поділля — Ж. Р. К. С. 2:1 (1:0).

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА В ОБРАЗАХ.

Альбом І. Володимиршина. Львів 1932.

Д-р Матвій Стахін: НОВИЙ ЗАКОН ПРО ЗБОР.

Bundt: SOWETY TWORZA NOWEGO CZLOWIEKA.

Życie współczesne w Nowej Rosji. (Wrażenia z podróży).

Wydawnictwo nowoczesne. Warszawa, 1932. Stron. 280.

Форм. 8°.

ЖУРНАЛИ.

РІДНА ШКОЛА, ілюстр. часопис для шкіл, Ч. 10.

14. 1. липня. Зміст: В рідношкілній праці неми змагання.

Використаймо літні місяці для поширення рідношкілній

справи. І. Чумак: Одна візитація (фелетон). Іван Тим-

симович: Найближчі завдання ВПУВ. Американець про

„Рідну Школу“. Розмова редактора „Рідної Школи“ з

Василем Лазутою. — Ювілейне свято „Р. Ш.“ в Дрого-

бичі. — Лев Ясінчук: Укр. жіноцтво як реалізатор

ідеалів. — Попис на збірних лекціях у Лорі

(Батько). — Сл.: Учительські гаразди в Румунії: Кро-

дуть і „щадять“. Чому помісилися учитель? В одній че-

ревінці і в одній калюші. Князь Бібеску і учительська

мужда. Терпещь урвався. — Ювілейне свято молоді у

Львові. — Покліє Поділля „Рідної Школи“. — Ювілейне

свято „Рідної Школи“ в Манджурії. — П. Насумен:

Культурно-освітня справа на Пелісці. — Матеріальні

надбавки Т-ва „Ва. Поміч Укр. Вчительства“ (Член

економіст). — Культурно-освітня діяльність „Р. Ш.“ на

Лемківщині (Лемківський). — Інж. І. Лучинський: З огля-

дів на виставки фахового шкільництва. — Степан Комрад: До-

тячі читальні. — Ст. Сірополько: Реформа шкіл у Поль-

щі в освітленні проф. Мислаковського. — З життя „Рі-

дної Школи“: Провід „Р. Ш.“ в літніх місяцях. Органі-

заційний рух у школах „Р. Ш.“. На організаційній темі (з

реферату М. Струтинського). Рідношкілній змента. —

Ріжні вісти.

НИВА, червень. Ч. 6. Зміст: Митрополит Афанасій

Символі Ісуса Христа. о. Стефан Ядловський: Емкості

ка св. Вітуса Пія XI. про християнське подружжя о. зр

Г. Кестельмич: Крижівська єпархія. о. Іван Ритів

провізачія на церк. амвоні. о. Петро Дзедзик: Реаліза-

ційний світогляд робітника-пролетаря. о. В. Р. Рабіш: Перша

Причастіє дітвори. о. О. Б.: Пам'яті Святих-Григорія

дядина (некролог). Всячина. Проповіді.

ВІДРОДЖЕННЯ, ілюстров. орган української

протинальогольного і протинікотинного руху. Листо-

серпень. Ч. 7—8. Зміст: Д-р Парфанович: Як викорис-

тати і зберегти овочі і ярини? Ю. Каменський: Топ-

алькоголь і нікотина. М. Гурко: Не парівай! Ю. Кі-

нецький: Спорт а алкоголь. Ф. В-ж: Ми хочемо пия.

А. Чайковський: Закон проти пияцтва на практиці. По-

місяця на протинальогольному фронті. Українська бі-

бліотека ім. Сомона Петлюри в Парижі. Допис. Розрив

Новинки. Вісті з протинальогольного руху.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платині кооперативна дна 4.VII 1932 р.
за масло експортне та десертне пріма 2-20 сот. и
літру молока 17—18 сот., літру сметани 090 сот. и
яєць 3-60—3-70 сот.

ОГОЛОШЕННЯ

Кіно.

АПОЛЬО: „Вогнище“ (з Джоном Бол-
сом).

КАСІНО: „Королева підземелля“ (Дж.
Гренфорд).

КОПЕРНИК: „Капітан Гаслен“ (Гейрі
Купер). „Макабіла“ та „Джозефіна Бей-
кер із своєю трупою“.

ЛЕВ: „Князь Дракула“.

МАРУСЕНЬКА: „Капітан Гаслен“ (Гей-
рі Купер). „Макабіла“ та „Джозефіна Бей-
кер із своєю трупою“.

МІРАЖ: „Хатина дядька Тома“.

ОАЗА: „Швітка Альжиру“.

ПАН: „На заході без змін“.

ПАЛЯС: „На дворі короля Артура“.

ПАСАЖ: „Сталева долоня“ та додатки.

ПРОМІНЬ: „Жінка в багвинні“.

СОНЦЕ: Гарі Піль і Чарлім.

СТИЛЕВЕ: „Трьох з бензинової стації“.

УТІХА: „Панамські пірати“ (обі серії).

ХІМЕРА: „Чар танго“ та звуковий

додаток

Закордонне радіо.

Середа, 6. липня 1932.

Міліано (331.4) 11.15, 13.00, 19.05 Муз.
вечірка, 20.30 Оркестра, Штрасбург
(343.2) 20.30 „Фридерика“ оп. Легара,
Штутгарт (390.6) 10.00 Тенорові арії,
Рим (441.2) 20.45 Японські пісні, Прага
(488.6) 7.00, 8.30 Концерт, 9.00 Похія Со-
коля Прагою, 12.00 Лавони, 12.05 Учи-
тельський хор, 20.00 „Песниголові“ оп.
Коваровича, Відень (517.2) 11.30 Брунерія

квартет, 16.40 Камеральний концерт,
20.35 „Серце дитиною порою“ відч., 21.05
„Ледальне подружжя“ ком. Гайта, Рига
(525.4) 17.30 Солісти, Мінхен (532.9) 12.00
Концерт, 19.05 Військ. музика, 20.00 Пісні,
Родек (тенор), 21.00 Вес. вечір, Будапешт
(550.5) 18.30 Солісти, Харків (937.5) 15.00
Музика, 20.00 Симф. концерт, 24.00 Оп.
музика, Осльо (1083) 20.30 „Ч. 66“ оп. О-
фенбаха, Париж (1724.1) 20.00 Англ. гу-
мор. рецитациї Павла Ребу, 20.45 Кон-
церт.

Львівське радіо.

Середа, 6. липня 1932.

12.20, 12.45, 15.10 Грамофон, 15.00 Го-
сподарський комунікат, 15.35 „Лицем до
мори“, 15.40 Для дітей „Вигнання з раю“
вес. феял., 15.53 „Голяндія, країна андер-
та морю“, 16.05 Грамофон, Сільва рерум,
17.00 Легка музика (орх.), 18.00 Відчит,
18.20 Легка музика з каварні Евр. Готе-
лю, 19.45 „Історична балада“, 20.00 Лег-
ка муз. авдичія, 20.45 „Неаполь“ оп. Та-
дея Рітнера, 21.00 Фортеп'ян, 22.00, 22.50
Танк. музика, 22.25 „Кельогів пакт, війна
та нейтральність“ відч. в англ. мові, 22.40
Спорт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Книгарня Товариства „Просвіта“ шу-
кає розпродавців книжок і власних ви-
дань на доглядних умовах. Зголошення
з поданням докладної адреси і житте-
пису присилати на адресу: Книгарня
Т-ва „Просвіта“, Львів Руська 1. 1-1

П. Євген Пеленський з Жовки дістав
на політехніці у Львові, а місяці червні,
диплом інжнібра комунікації з дуже до-
брим вислідом. 16 1-1

Старшина Жіночого Кружка ім. Ганни
Барвінок склав оцим якнайширшу по-
дядку Вп. д-рові М. Панчишині за зор-
ганізування й переведення санітарних
курсів для львівського жіноцтва. Зокре-
ма дякуємо Вп.Панам делегентам д-рам:
Осінчуків, Кордюковів, Куциковів, Люб-
чаків й Софії Парфанович за їх незан-
чайно совісний труд на протязі двох мі-
сяців. За Старшину: М. Говиконичева, К.
Малицька. 12 1-1

За згодою Кураторії буде утворена в
дівочій гуманістичній гімназії Р. Ш. у
Львові, Театинська 10 з новим шкільним
роком 1932-33 трета (III) гімна. класа.
Вступні іспити відбудуться перед фєріа-
ми в днях 14. і 15. липня, а по фєріах дня
1. вересня в год. 10. перед пол. Зголо-
шення до іспиту приймає Управа гімна-
зії до 11. липня ц. р. від 10—11. год. пе-
редполодиєм. 14 1-3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає.

ВИСОКІ ціни за золото, бриланти, пер-
ли — платить Домбровський-Розважен-
ський, Академічна 2. 1933 6-7

ГАРНА, соняшна, фронтова кімната — з
окремим входом, електрика — дуже де-
шево для 1 або 2 осіб. Грунвальдська 8.
м. 2 (бічна Листопада). 2138 1-1

ПОМЕШКАННЯ 3 кімн. з комфорт, ста-
ре комірне, при Льва Сагіги, до змєни
різноморядне з 4-ма кімнатами з сестією
коридорною. Зголошення до Адмі. „Ді-
ла“ під „Система коридорна“.

ГЛУХОТА, шум, витік з ух. дзвонів.
Численні подяки. Домагається безоп-
латної повчаючої брошури. Приймає особ-
сто. З. Зельнер, Катовиш, вул. Міхаль-
ча 22. 2123 2-3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Кривичню
часотку
виснаження
лікує вітамінною
ванневою
Biocalca
Клаве.

Присилайте передплату!